

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال اول | ویژه نامه ۱۷۸ |

دبیر کل حزب الله لبنان در نشست افتتاحیه سی و پنجمین کنفرانس وحدت اسلامی:
هوشیار باشیم!

موعظه / آیت الله جوادی آملی
به خودتان خیانت نکنید
 شرکت کسب و کار رضوی
 و مرکز رشد دانشگاه فردوسی مشهد پای کار آمدند
تفاهمی برای کمک به دانش بنیان ها

خبر

«رساله نماز و روزه» مشتمل بر آخرین فتاوی مرجع عالی قدر حضرت آیت الله العظمی خامنه ای (مدظله العالی) در سه باب فقهی نماز، روزه و اعتکاف گردآوری شده که چاپ دوم آن در دسترس مقلدان معظم له قرار گرفت. این رساله عملیه که شامل هزار و ۹ مسئله شرعی است، انعکاس دهنده جدیدترین و آخرین فتاوی رهبر معظم انقلاب اسلامی در سه باب مهم فقهی نماز، روزه و اعتکاف است. یکی از مهم ترین ویژگی ها و تمایزات این اثر، شیوایی و ساده نویسی مسائل آن است، به گونه ای که فهم مطالب برای عموم مخاطبان امکان پذیر شده است. همچنین برای تسهیل در فهم مسائل دشوار، برخی کلمه ها و عبارات های فقهی در پاورقی توضیح داده شده است.

در همین راستا در انتهای کتاب فصل مستقلی درخصوص توضیح و تبیین برخی اصطلاحات فقهی آورده شده که خواننده را برای فهم بیشتر و راحت تر مسائل شرعی کمک می کند. همچنین در بیان برخی مسائل شرعی مانند حد ترخص و مسافت شرعی که برای توضیح آن ها در بیشتر رساله های عملیه از اصطلاحات و مقادیر قدیمی همچون فرسخ استفاده می شود، با تحقیقی بدیع و دقیق مقیاس متناظر آن اصطلاحات با متر و کیلومتر مشخص شده است. شایان ذکر است معظم له این رساله را مورد تأیید و عمل به آن را مُجْزی اعلام نموده اند که متن دستخط و مهر و امضای ایشان در پشت جلد کتاب منتشر شده است. لازم به ذکر است این رساله در ۱۶۰ صفحه از سوی انتشارات انقلاب اسلامی وابسته به دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه ای (مدظله العالی) به چاپ رسیده و علاقه مندان می توانند این رساله را از کتاب فروشی های سراسر کشور و یا از سایت انتشارات انقلاب اسلامی به آدرس www.book-khamenei.ir تهیه کنند.

فیما کنت زیندگی

کرونا و فرشته های خانگی

رقیه توسلی: بعد چند روز می روم اینستا سرگوشی آب بدهم. خون مطالعه مجازی ام آمده پایین. این را به وضوح احساس می کنم. توی صفحه های مشغولم که یک آن چشمم می خورد به عکس دو کودک فندقی که ژُل زده اند به دوربین. نظرم جلب می شود. کپشن را که می خوانم دیگر دلم برای دختر و پسر توی عکس ضعف رفته... برای دوقلو هایی که همین دیروز شمع تولد فوت کرده اند و رفته اند توی دو سال... یا به عبارتی بیست تین ماه قرنطینه شان... نفسم می گیرد و چاره ای جز این ندارم که رو به نویسنده مطلب که خاله

بچه هاست بگویم؛ خیر بیینی! شما که ما را با یادداشت گشتی عزیزم! دمغ و فکری به دنیای واقعی برمی گردم. نگاه معصوم خواهر برادر دست از سرم بر نمی دارد. محبوس شدنشان دست از سرم بر نمی دارد. اینکه طفلکی ها به ادعان بزرگ ترها واقعا نمی دونن پیک نیک چیه؟ شهر بازی کجاست؟ مهمونی از چه قراره؟ خونه مادر بزرگه کجاست؟ بغل و بوس و جلوندن چیه؟ همبازی کیه؟ و رستوران و پیاده روی و پارک چه مفهومی داره؟ به خاطر این کوچولوها کاش متحد شویم و بجنبیم. به خاطر هزاران فرشته مثل همین دو

همه چیز درباره مشهورترین تفرجگاه وقفی تاریخ شهر مشهد

وکیل آباد؛ اقامتگاه شبانه زائران حرم رضوی

دوره پنجم مجلس شورای ملی (۱۳۰۲ تا ۱۳۰۴ خورشیدی) نماینده مردم مشهد بود و چون در آن زمان به نمایندگان مجلس، وکیل می گفتند، مِلک او در مشهد به «وکیل آباد» مشهور شد. گویا شعری نه چندان مؤدبانه هم از ایرج میرزا خطاب به حاج حسن مِلک باقی است که در آن اسم وکیل آباد به میان آمده و مربوط به پیش از سال ۱۳۰۴ است. روایت دوم که ظاهراً از سوی خانم عزت ملک مِلک، دختر حاج حسین آقا نقل شده است، وجه تسمیه باغ وکیل آباد را تعلق آن به خاندان کفایی می داند که از نوادگان آخوند خراسانی بودند و مدتی نماینده مشهد در مجلس شد. با این حال، نقل قول عزت ملک خانم، از منظر تاریخی یک ایراد اساسی دارد و آن اینکه میرزا حسن کفایی، یعنی همان فردی که از خاندان کفایی نماینده مجلس شد، در سال ۱۳۰۵ به نمایندگی مجلس رسید و این مسئله، پس از تاریخ نگارش شعری است که به آن اشاره کردیم. دردسرتان ندهم! به نظر می رسد روایت نخست را شاید، فقط شاید، بتوان به درست بودن نزدیک تر دانست.

■ **از دوره تیموری یا مالکیت مِلک**

از اتفاقات تاریخی رخ داده در وکیل آباد تا حدود ۱۵۰ سال پیش، اطلاع دقیقی نداریم. برخی معتقدند اصلاً پیش از این زمان، وکیل آباد، آباد نبوده است که تفرجگاه شود و اتفاقاتی در آن بیفتند. ولی این نقل قول خیلی هم صحیح نیست؛ به هر حال اراضی وکیل آباد افزون بر یکی دو

حاج حسین ملک در سال ۱۳۴۸ خورشیدی، وکیل آباد را وقف عام کرد. بر اساس وقف نامه، وکیل آباد یک تفرجگاه عمومی بود که زائران و مجاوران حرم رضوی می توانستند برای استراحت، بدون پرداخت هیچ وجهی از آن استفاده کنند.

در نشست مدیران عامل شرکت های تابعه بنیاد بهروری موقوفات آستان قدس رضوی، بر ضرورت تدوین برنامه های میان مدت برای ایجاد منابع پایدار و ارتقای بهروری تأکید شد. قائم مقام تولیت آستان قدس رضوی در حاشیه این نشست در گفت و گو با آستان نیوز اظهار کرد: با توجه به سیاست های ابلاغی و تأکیدات تولیت معزز آستان قدس رضوی، دو موضوع ایجاد منابع پایدار و ارتقای بهروری، به طور ویژه مد نظر ما قرار دارد و بر همین اساس شرکت های تابعه بنیاد بهروری موقوفات موظف و مکلف به ارائه سند راهبردی و برنامه های عملیاتی میان مدت سه ساله، ذیل این دو محور هستند. مالک رحمتی ادامه داد: در پنجمین نشست هم اندیشی مدیران عامل شرکت های تابعه، برنامه های عملیاتی سه ساله شرکت ها بر اساس این دو محور ارائه و بررسی شد که خوشبختانه این برنامه ها منطبق با اهداف بود و با برخی اصلاحات جزئی، تکمیل و نهایی خواهد شد.

رئیس بنیاد بهروری موقوفات آستان قدس رضوی تصریح کرد: برنامه های میان مدت شرکت ها از اولین روز سال ۱۴۰۱ عملیاتی خواهد شد و امیدواریم در فرصت موجود تا آن روز، با کار کارشناسی روی این برنامه ها که در بنیاد

بهره وری موقوفات انجام می شود، برنامه هایی

گذرشان به باغ وکیل آباد افتاد. در این زمان، مالک وکیل آباد یعنی حاج حسین ملک، ساکن همین مکان بود و از آن به عنوان استراحتگاه تابستانی استفاده می کرد. روس ها بدون هیچ هماهنگی و مذاکره ای، باغ را گرفتند و نیروهایشان را در اطراف استخر بالایی وکیل آباد مستقر کردند. از اینجا بود که نام آن استخر به میان مردم مشهد به «تلّخ روس ها» (تلخ در لهجه مشهدی به معنای استخر یا محل جمع شدن آب است) معروف شد.

■ **قصه وقف و بیوته زائران**

حاج حسین ملک در سال ۱۳۴۸ خورشیدی، وکیل آباد را وقف عام کرد. بر اساس وقف نامه، وکیل آباد یک تفرجگاه عمومی بود که زائران و مجاوران حرم رضوی می توانستند برای استراحت، بدون پرداخت هیچ وجهی از آن استفاده کنند. جالب است بدانید وکیل آباد، از ۲۶ سال پیش از این وقف، یعنی از سال ۱۳۲۲، محل رفت و آمد مردم بود و حتی پیش از آن هم، نواحی اطراف این تفرجگاه، به ویژه مسیر رودخانه، یکی از جاهایی بود که برای تفریح مورد استفاده مردم قرار می گرفت و این، درست مصادف با زمانی بود که مالک آن، در کوشک زیبای خود، در مرکز باغ، سکونت داشت و روزانه شاهد عبور و مرور مردم بود. عزت ملک ملک در خاطراتش می گوید: «این پارک ... تنها تفرجگاه شهر بود. در تابستان اتوبوس منظمأ در رفت و آمد بود. عده ای از مردم صبح می آمدند و تا شب در باغ بودند. زائران اکثراً شب را در باغ می ماندند؛ پارچه ای چادروار دور یک قسمت می کشیدند و استراحت می کردند ... در عمارت بالا وقتی آقا در وکیل آباد بودند، عصر برایشان جلو عمارت صندلی می گذاشتند و آقا می نشستند. از مقابل ایشان نهری عبور می کرد. مردم دسته دسته از کنار این نهر عبور می کردند. هرگز از نهر پایشان را آن طرف نمی گذاشتند تا حریم خصوصی آقا رعایت شود. این جمعیت ده ها هزار نفره، بچه، پیر و جوان هرگز یک شاخه نمی شکستند و به یک گل دست نمی زدند. آقا از اینکه توانسته بودند این توفیق را بیابند و این امکان را به مردم بدهند، غرق در خوشحالی بودند».

یاد تمام مانی، هانا، محمد، فاطمه و باربدهایی بیفتیم که یک سال و اندی بیشتر نیست دعوت شده اند به دنیا... یاد پدر بزرگی که عروس و پسرش را به خاطر کرونا از دست داده و حالا در میانه ۷۰ سالگی دارد نوه داری می کند.

سندجاق

می شمارم. شما را نمی دانم هموطن اما ما دوروبرمان پنج کودک داریم که میانگین سنی شان ۱۷ ماه است...
پی نوشت
یادمان باشد حق الناس همیشه پول نیست.

وقف و نذر

موقوفه ای برای نونهالان قرآنی

وقف از سنت های زیبای اسلامی و تجلی احسان و نیکوکاری در سیره ائمه اطهار (ع) محسوب می شود و صدقه جاریه ای است که در آن مال پس از وقف هیچ گاه نقل و انتقال پیدا نکرده یا از بین نمی رود فقط منفعت آن است که با توجه به نیت واقف از آن استفاده می شود. به گزارش آستان نیوز، واقفان خیراندیش در سراسر ایران اسلامی با اختصاص بخشی از اموال خود برای خدمت مستمر به جامعه که بارزترین و روشن ترین مصداق احسان، انفاق، صدقه جاریه، تعاون و باقیات الصالحات است، منشأ خدمات فراوان اجتماعی، علمی، فرهنگی و... در جامعه بوده اند. شهرستان قاین نیز همانند سایر مناطق کشورمان از دیرباز آثار متعدد وقفی را ثبت و ضبط دارد و مردم این منطقه در بخش های مختلف آموزشی، بهداشتی، کشاورزی، بقاع متبرکه و روضه سیدالشهدا (ع) از ثواب صدقات جاریه گذشتگان خود بهره مند بوده و همه ساله در کنار واگذاری های خیریه، وقف های متعددی داشته اند.

واحد مهدالرضاع (ع) و پیش دبستانی «ضامن آهو» قاین وابسته به آستان قدس رضوی واقع در خیابان شهید رجایی این شهر است؛ ساختمان این واحد، منزل مسکونی زوج جوانی است که چند سال پیش در سانه رانندگی به رحمت الهی رفتند. این مکان از طرف خانواده مرحوم علی گلکار به آستان قدس رضوی اهدا شده و در ردیف موقوفه های این آستان مقدس قرار گرفته است.

رضا احمدی، مسئول کتابخانه قاین وابسته به آستان قدس رضوی درباره این موقوفه می گوید: موقوفه گلکار حدود ۱۹سال پیش برای امور قرآنی وقف آستان قدس رضوی شده است، این مجموعه قرآنی با دارا بودن ۳۰۰ متر مساحت و حدود ۱۶۰ متر زیربنا به محفلی برای قرآن آموزان نونهال شهرستان قاین مبدل شده است.

وی با اشاره به تربیت بیش از هزار نونهال قرآنی در موقوفه گلکار ادامه می دهد: این مجموعه در طول سال ها فعالیت قرآنی خود مورد توجه و اقبال مردم واقع شده است. این فعال فرهنگی، آموزش ارزش های اخلاقی و اجتماعی با استفاده از آیات و روایات را یکی از کاربردی ترین راهکارها برای نهادینه کردن فرهنگ قرآن در بین نونهالان می داند و می گوید: آموزش علوم قرآن در مهدالرضاع (ع) امسال نیز همزمان با آغاز سال تحصیلی جدید در مراسمی با حضور نونهالان قرآن آموز و خانواده هایشان شروع شده و بدین منظور مهدالرضاع (ع) و پیش دبستانی ضامن آهو در خدمت کودکان علاقه مند به قرآن قرار گرفته است.

احمدی می افزاید: در سال تحصیلی جاری ۳۱ نواز در کلاس های مهدالرضاع (ع) واحد قاین حضور دارند که از خدمات این مهد بهره مند می شوند.

قائم مقام تولیت آستان قدس رضوی تشریح کرد

برنامه ریزی برای ایجاد منابع پایدار و ارتقای بهره وری

